

Naziv studija	Integrirani preddiplomski i diplomski učiteljski studij			
Naziv kolegija	Hrvatski jezik I.			
Status kolegija	Obvezni			
Godina	1. godina	Semestar	1. semestar	
ECTS bodovi	7			
Nastavnik	Dr. sc. Jasminka Brala-Mudrovčić			
e-mail	jmudrovcic@unizd.hr			
vrijeme konzultacija				
Suradnik / asistent				
e-mail				
vrijeme konzultacija				
Mjesto izvođenja nastave				
Oblici izvođenja nastave	Predavanja, seminari; konzultacije; samostalni zadaci; seminarski rad.			
Nastavno opterećenje P+S+V	30P+15S+0V			
Način provjere znanja i polaganja ispita	Redovito prisustvovanje i aktivno sudjelovanje u nastavi; sudjelovanje u pravopisnim, pravogovornim i gramatičkim vježbama; pismeno i usmeno izlaganje seminarskog rada; pisanje 2 kolokvija, pismeni i usmeni ispit. Položen kolokvij nudi studentima mogućnost oslobađanja dijela položenoga gradiva na ispitu.			
Početak nastave			Završetak nastave	
Kolokviji	1. termin	2. termin	3. termin	4. termin
	Siječanj 2015.	Lipanj 2015.		
Ispitni rokovi	1. termin	2. termin	3. termin	4. termin
	Lipanj 2015.	Srpanj 2015.	Rujan 2015.	Rujan 2015.
Ishodi učenja	<p>Nakon položenog ispita iz ovoga kolegija studenti će biti sposobni:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uočavati odmak od standardnojezičnih normi u pismenom i usmenom iskazu; - primijeniti usvojene fonološke, naglasne, pravopisne i pravogovorne norme; - provoditi morfemsku analizu riječi; - prepoznavati i gramatički opisati promjenjive i nepromjenjive vrste riječi. 			
Preduvjeti za upis	<ul style="list-style-type: none"> - Osnove jezične kulture, temeljna gramatička i pravopisna predznanja predviđena srednjoškolskim programom Hrvatskoga jezika - Temeljne komunikacijske sposobnosti - Osnove informatičke pismenosti 			
Sadržaj kolegija	Sporazumijevanje: jezično i nejezično. Jezične uloge. Jezične			

	<p>djelatnosti. Vrste jezične djelatnosti (slušanje i čitanje, govorenje i pisanje, međudjelovanje, posredovanje). Kategorizacija u jeziku. Osnovni pojmovi. Idiomi hrvatskoga jezika. Određenje hrvatskog standardnog jezika, normiranost (gramatike, pravopisi, rječnici); Fonetika i fonologija; opis i dioba glasova; svojstva glasova; glasovne promjene. Prozodijska obilježja; naglasni sustav hrvatskog standardnog jezika.</p> <p>Morfologija; morfem; vrste morfema; oblici riječi; vrste riječi (imenice, pridjevi, zamjenice, glagoli, brojevi, prilozima, prijedlozi, veznici, uzvici, čestice); gramatičke osobine riječi; promjene riječi (sklanjanje i sprezanje).</p>
<p>Obvezna literatura</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Babić, Z. (1995), <i>Fonetika i fonologija hrvatskoga jezika</i>, Zagreb: Školska knjiga 2. Jelaska, Z. (2004), <i>Fonološki opisi hrvatskoga jezika. Glasovi, slogovi, naglasci</i>, Zagreb (dio o glasovima i naglascima) 3. Katičić, R. (1971, 1986), <i>Jezikoslovni ogleđi</i>, Zagreb 4. Silić, J. (1998. i kasnija izdanja), <i>Fonologija hrvatskoga jezika: udžbenik za 1. razred gimnazije</i>, Zagreb: Školska knjiga 5. Silić, J. (1995. i kasnija izdanja), <i>Morfologija hrvatskoga jezika</i>, Zagreb: Školska knjiga 6. Stručna periodika <i>Jezik</i> (pet stručnih članaka po izboru), Zagreb: Hrvatsko filološko društvo
<p>Dopunska literatura</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Babić i dr. (1991), <i>Povijesni pregled, glasovi i oblici hrvatskoga književnog jezika</i>, Zagreb 2. Babić, Z. (1991), <i>Generativni opis konjugacijskih oblika</i>, Zagreb 3. Badurina, L. (1996), <i>Kratka osnova hrvatskoga pravopisanja</i>, Rijeka 4. Turk, M. (1992), <i>Fonologija hrvatskoga jezika (raspodjela fonema)</i>, Rijeka 5. Vukušić, S. (1984), <i>Nacrt hrvatske naglasne norme na osnovi zapadnog dijalekta</i>, Pula 6. Zoričić, I. (1990), <i>Naglasci i naglasne norme</i>, Zagreb <p>Priručnici:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Anić, V. (1991, 1994, 1996, 1998, 2000), <i>Rječnik hrvatskoga jezika</i>, Zagreb: Novi Liber 2. Anić, V. - Silić, J. (2001), <i>Pravopis hrvatskoga jezika</i>, Zagreb 3. Babić, S. - Finka, B. - Moguš, M. (IV. i kasnija izdanja), <i>Hrvatski pravopis</i>, Zagreb: Školska knjiga 4. Barić, E. i dr. (1995), <i>Hrvatska gramatika</i>, Zagreb: Školska knjiga 5. Bujas, Ž. (1999), <i>Hrvatsko-engleski rječnik</i>, Zagreb 6. Dayre, J. - Deanović, M - Maixner, R. (1996), <i>Hrvatsko-francuski rječnik</i>, Zagreb (pretisak)

	<ol style="list-style-type: none"> 7. Deanović, M. - Jernej, J. (1997), <i>Hrvatsko-talijanski rječnik</i>, Zagreb (ili prijašnja izdanja) 8. Ham, S. (2002), <i>Školska gramatika hrvatskoga jezika</i>, Zagreb: Školska knjiga 9. Klaić, B. (2002), <i>Rječnik stranih riječi</i>, Zagreb: Nakladni zavod Matice hrvatske 10. Menac, A. - Fink-Arsovski, Ž. - Venturin, R. (2003), <i>Hrvatski frazeološki rječnik</i>, Zagreb 11. Raguž, D. (1997), <i>Praktična hrvatska gramatika</i>, Zagreb: Medicinska naklada 12. Skupina autora (1996), <i>Minervin rječnik novih riječi</i>, Zagreb 13. Spalatin, K. (1990), <i>Peterojezični rječnik europeizama</i>, Zagreb 14. Šarić, Lj. - Wittschen, W. (2003), <i>Rječnik sinonima</i>, Universitaetsverlag Aschenbeck & Isensee, Bremen-Oldenburg i Zagreb, Neretva d.o.o. 15. Šetka, J. (1976), <i>Hrvatska kršćanska terminologija</i>, Split 16. Šonje, J. - Nakić, A. (ur) (2000), <i>Rječnik hrvatskoga jezika</i>, Zagreb: Leksikografski zavod Miroslav Krleža i Školska knjiga 17. Težak, S - Babić, S. (2005), <i>Gramatika hrvatskoga jezika</i>. Zagreb: Školska knjiga
Internetski izvori	-
Način praćenja kvalitete	Evaluacijska anketa
Uvjeti za dobivanje potpisa	Pohađanje nastave, aktivno sudjelovanje na nastavi, izrada i prezentacija seminarskog rada. Smatra se da student nije izvršio svoje nastavne obaveze ukoliko je izostao s više od 30% nastave. Nastavnik evidentira prisutnost studenata na početku svakog sata.
Način bodovanja kolokvija/seminara/vježbi /ispita	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pisanje 2 kolokvija. Prolaznost na kolokvij u podrazumijeva 50% točnih odgovora – 50% ocjene. 2. Završni ispit - studenti koji su redovito izvršili obaveze (redovito prisustvovanje i aktivno sudjelovanje u nastavi, pismeno i usmeno izlaganje seminarskog rada, uspješno pisanje 2 kolokvija) pristupit će završnom usmenom ispitu. 3. Studenti koji nisu uspjeli izvršiti navedene obaveze polažu pismeni i usmeni dio ispita (položen kolokvij nudi studentima mogućnost oslobađanja dijela položenog gradiva na ispitu). Pismeni dio ispita je eliminacijski, tj. ako student nije položio pismeni dio ispita ne izlazi na usmeni dio.
Način formiranja konačne ocjene	Konačna ocjena proizlazi iz ocjena dobivenih na pismenom i usmenom dijelu ispita (ocjena kolokvija umjesto završnog pisanog dijela ispita) i iz ocjene seminarskog rada.
Napomena	-

Nastavne teme-predavanja			
Red. br.	Datum	Naslov	Literatura
1.		Jezik i priopćavanje (komunikacija). Jezik kao sustav znakova. Narav jezičnoga znaka. Izraz i sadržaj. Supstancija i forma. Jezična ekonomija i zalihost (redundancija).	Obvezna i dopunska
2.		Idiomi hrvatskoga jezika. Hrvatski standardni jezik i njegove norme. Hrvatski pravopis.	Obvezna i dopunska
3.		Fonem. Razlikovna (distinktivna) obilježja fonema. Fonem, alofon (fonemska inačica) i fon (glas). Fonetska (akustička i artikulacijska) te fonološka (funkcionalna) svojstva fonema. Fonetika i fonologija.	Obvezna i dopunska
4.		Razdioba fonema. Samoglasnici (vokali) i suglasnici (konsonanti). Samoglasnici po mjestu i načinu tvorbe, prednji i stražnji te visoki, srednji i niski. Sonantni (zvonki) i šumni suglasnici. Suglasnici po mjestu tvorbe: dvousnjeni, zubnousnjeni, zubni, alveolarni, tvrdonepčani, mekonepčani. Suglasnici po načinu tvorbe (zatvorni, poluzatvorni i tjesnačni). Zvučni i bezvučni suglasnici. Slogotvorni i neslogotvorni fonemi.	Obvezna i dopunska
5.		Razdioba fonema.	Obvezna i dopunska
6.		Pismo. Grafem (slovo) i fonem. Oblikovanje hrvatskoga latiničkoga grafijskog sustava. Govorni i pisani jezik. Pravopis (ortografija) i pravogovor (ortoepija).	Obvezna i dopunska
7.		Fonemi č, dž, ć i đ s pravopisnog i pravogovornog stajališta.	Obvezna i dopunska
8.		Fonem kao sastavni dio morfema. Morfo(fo)nem kao alternanta fonema. Morfo(fo)nologija. Alternacije fonema i fonemskih skupina: jednačenje (asimilacija) po zvučnosti i po mjestu tvorbe.	Obvezna i dopunska
9.		Gubljenje suglasnika i/ili pojednostavljivanje	Obvezna i dopunska

		suglasničkih skupina, palatalizacija i sibilizacija, jotacija. Alternacije ije/je/e/i te alternacije l/o.	
10.		Naglasak (akcent) i dužina (kvantiteta). Naglasni sustav hrvatskoga standardnog jezika.	Obvezna i dopunska
11.		Naglašene i nenaglašene riječi. Enklitike i proklitike.	Obvezna i dopunska
12.		Segmentna (odsječna) i suprasegmentna (nadodsječna) obilježja. Suprasegmentna obilježja na razini rečenice: rečenični naglasak, rečenična melodija, tempo, intenzitet, stanka (vrednote govorenog jezika). Pravopisni znakovi i razgodci. Hijerarhija razgodaka.	Obvezna i dopunska
13.		Fonostilistika. Stilska obilježenost fonoloških jedinica. Impresivna i ekspresivna svojstva fonema, naglasaka i intonacije. Grafostilistika.	Obvezna i dopunska
14.		Standardni jezik s povijesnoga stajališta. Standardni jezik i narječja. Glavne osobitosti fonemskog i naglasnog sustava štokavskog, čakavskog i kajkavskog narječja u usporedbi s hrvatskim standardnim jezikom.	Obvezna i dopunska
15.		1. KOLOKVIJ	Obvezna i dopunska

Seminari			
Red. br.	Datum	Naslov	Literatura
1.		Analiza temeljnih gramatičkih i pravopisnih predznanja studenata predviđenih srednjoškolskim programom Hrvatskog jezika	Obvezna i dopunska
2.		Komunikacijski proces	Obvezna i dopunska
3.		Odnos standardnog, književnog i razgovornog jezika Norme hrvatskog standardnog jezika	Obvezna i dopunska
4.		Glasovi i funkcija glasova u jeziku – fon,	Obvezna i dopunska

		fonem, alofon	
5.		Analiza glasovnih promjena na odabranim primjerima iz književnih djela	Obvezna i dopunska
6.		Analiza glasovnih promjena na odabranim primjerima iz književnih djela	Obvezna i dopunska
7.		Analiza glasovnih promjena na odabranim primjerima iz književnih djela	Obvezna i dopunska
8.		Pisanje i izgovor glasova č i ć. Pisanje i izgovor glasova dž i đ	Obvezna i dopunska
9.		Alternacije ije/je/e/i – osnovna pravila	Obvezna i dopunska
10.		Naglasni sustav hrvatskog standardnog jezika	Obvezna i dopunska
11.		Pisanje i izgovor nenaglašenih riječi u hrvatskome standardnome jeziku	Obvezna i dopunska
12.		Pravila pisanja pravopisnih znakova i razgodaka	Obvezna i dopunska
13.		Glavne osobitosti fonemskog sustava čakavskog narječja Glavne osobitosti fonemskog sustava kajkavskog narječja Glavne osobitosti fonemskog sustava štokavskog narječja	Obvezna i dopunska
14.		Primjena pravopisnih pravila	Obvezna i dopunska
15.		Primjena pravopisnih pravila	Obvezna i dopunska

Nastavnik:
Jasminka Brala-Mudrovčić